ISSN 2181-9556

Doi Journal 10.26739/2181-9556

ИЖТИМОИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

9 ЖИЛД, 4/1 СОН

ЖУРНАЛ СОЦИАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

ТОМ 9, НОМЕР 4/1

JOURNAL OF SOCIAL STUDIES

VOLUME 9, ISSUE 4/1

ТОШКЕНТ-2026

ИЖТИМОИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ СОЦИАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF SOCIAL STUDIES

№4/1 (2026) DOI http://dx.doi.org/10.26739/2181-9556-2026-4/1

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:
Сеитов Азамат Пулатович
доктор социологических наук
(Doctor of sociology, DSc)

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:
Сабирова Умида Фархадовна
доктор социологических наук
(Doctor of sociology, DSc)

ТАҲРИРИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ | EDITORIAL BOARD:

22.00.01-Социология назарияси, методологияси ва тарихи. Социологик тадқиқотлар усуллари.
Теория, методология и история социологии. Методы социологических исследований.
Theory, methodology and history of sociology. Methods of sociological research.

Бекмурадов Мансур Бобомурадович
доктор социологических наук, профессор (Узбекистан)
Каланов Комил Куллахматович
кандидат социологических наук, профессор (Узбекистан)
Убайдуллаева Раиса Турсуновна
доктор социологических наук, доцент (Узбекистан)
Негматова Шахзода Шухратовна
доктор философских наук, профессор (Узбекистан)
Шайылдаева Асель Кокоевна
кандидат социологических наук (Кыргызстан)

Исмаилов Алишер Агзамович
доктор экономических наук, (Узбекистан)
Щепилова Галина Германовна
доктор философских наук, профессор (Россия)
Рожанский Михаил Яковлевич
кандидат философских наук (Россия)
Маматов Нормурат
доктор философских наук, профессор (Узбекистан)
Бурнашев Рустам Ренатович
кандидат философских наук, профессор (Казахстан)

22.00.02-Ижтимоий тузилиш, ижтимоий институтлар ва турмуш тарзи
Социальные структуры, социальные институты и образ жизни
Social structures, social institutions and way of life

Умаров Абсалом Адилович
доктор социологических наук, профессор (Узбекистан)
Холбеков Абдуғани Жуманазарович
доктор социологических наук, профессор (Узбекистан)
Шайхисламов Рафаэль Бадретдинович
доктор социологических наук, профессор (Россия)
Акулич Мария Михайловна
доктор социологических наук, профессор (Россия)

Антонио Алонсо Марсос
доктор политических наук, профессор (Испания)
Фадеева Любовь Александровна
доктор социологических наук, профессор (Россия)
Виктор Агаджаньян
доктор философии по социологическим наукам,
профессор (США)
Абдулазизов Абдулвохид Хабибуллевич
кандидат социологических наук, доцент (Узбекистан)

22.00.03-Ижтимоий онг ва ижтимоий жараёнлар социологияси.
Социология социального сознания и социального процесса.
Sociology of social consciousness and social process

Аликариев Нуритдин Сапаркариевич
доктор экономических наук, профессор (Узбекистан)
Матибаев Тасполат Балтабаевич
доктор социологических наук, профессор (Узбекистан)
Николов Стефан
доктор философии по социологическим наукам, (Болгария)

Мирзахмедов Абдирашид Мамасидикович
доктор философских наук, профессор (Узбекистан)
Ли Ци
доктор исторических наук, профессор (Китай)
Сухомлинова Марина Валерьяновна
доктор социологических наук, профессор (Россия)

www.tadqiqot.uz решает задачи, предусмотренные Стратегией Узбекистана 2030, направленные на развитие науки за счет внедрения достижений научных исследований ученых и служащих их признанию в международном научном сообществе. Так, каждой статье, опубликованной в журнале, присваивается номер DOI (Crossref). Журналы включены в международные индексные базы данных. Входит в список журналов ВАК Узбекистана.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ | РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ | EDITORIAL TEAM:

22.00.01-Социология назарияси, методологияси ва тарихи. Социологик тадқиқотлар усуллари.
Теория, методология и история социологии. Методы социологических исследований.
Theory, methodology and history of sociology. Methods of sociological research.

Пармонов Фарход Ярашевич
доктор социологических наук, доцент (Узбекистан)
Жусубалиев Абдикайым Рысбаевич
кандидат социологических наук, доцент (Кыргызстан)
Алимухамедова Нодира Ядгаровна
доктор философии по философским наукам (Узбекистан)

Камалова Хатира Сабыровна
кандидат социологических наук, доцент (Узбекистан)
Тагиева Гулсум Гафуровна
доктор философии по социологическим наукам (Узбекистан)
Ахмедова Феруза Медетовна
доктор философии по социологическим наукам (PhD)
(Узбекистан)

22.00.02-Ижтимоий тузилиш, ижтимоий институтлар ва турмуш тарзи
Социальные структуры, социальные институты и образ жизни
Social structures, social institutions and way of life

Аликариева Аълохон Нуриддиновна
доктор социологических наук, доцент (Узбекистан)
Заитов Элёр Холмаматович
доктор философии по социологическим наукам,
доцент (Узбекистан)
Уразалиева Гулшода Бекпўлатовна
кандидат социологических наук, доцент (Узбекистан)

Мирзахмедов Хуршид Абдирашидович
доктор философии по социологическим наукам,
доцент (Узбекистан)
Қаюмов Қахрамон Нозимжонович
доктор философии по социологическим наукам (Узбекистан)
Махкамов Қодиржон Одилжонович
доктор философии по социологическим наукам,
доцент (Узбекистан)

22.00.03-Ижтимоий онг ва ижтимоий жараёнлар социологияси.
Социология социального сознания и социального процесса.
Sociology of social consciousness and social process

Сеитова Зухрахон Пиржановна
доктор социологических наук, доцент (Узбекистан)
Доспанова Дилара Уракбаевна
кандидат филологических наук, доцент (Узбекистан)
Рахимбаева Дилбархон Абдулхамитовна
кандидат философских наук, доцент (Узбекистан)

Каримов Бобир Шаропович
доктор социологических наук, доцент (Узбекистан)
Якубов Ильдар Харрасович
кандидат политических наук, доцент (Узбекистан)
Абдухалилов Абдулло Абдухамитович
доктор философии по социологическим наукам,
доцент (Узбекистан)

Page Maker | Верстка | Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МАҚОЛАДА КЕЛТИРИЛГАН ДАЛИЛЛАРНИНГ ТЎҒРИЛИГИ УЧУН МУАЛЛИФ МАСЪУЛДИР | АВТОР НЕСЕТ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ДОСТОВЕРНОСТЬ ФАКТОВ ИЗЛОЖЕННЫХ В СТАТЬЕ

МУНДАРИЖА | СОДЕРЖАНИЕ | CONTENT

1. Farfiev Baxrom
FUQAROLIK JAMIYATI, MAHALLA VA OILA INSTITUTLARINING DERADIKALIZATSIYA JARAYONINI AMALGA OSHIRISHDAGI O‘RNI……...5

2. Karimov Bobir
YANGI ÖZBEKISTON ŞAROITIDA YOŞLAR IJTIMOIY KAPITALINI RIVOJLANTIRIŞNING SOTSIOLOGIK XUSUSIYATLARI……16

3. Yunusov Kamaldin
YANGILANAYOTGAN O‘ZBEKISTONDA IJTIMOIY TADQIQOTLAR SOTSIOLOGGRAFIYASINING O‘ZIGA XOS JIHATLARI…….24

4. Сабирова Умида, Нигматуллина Алина, Румянцева Екатерина
НЕЭТИЧНОЕ ПОВЕДЕНИЕ ПСИХОЛОГОВ КАК СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА…….31

5. Якубов Ильдар
СОЦИАЛЬНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ РЕГИОНАЛЬНОЙ ИНТЕГРАЦИИ: КАК СОТРУДНИЧЕСТВО ВЛИЯЕТ НА КАЧЕСТВО ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ…….40

6. Ixtiyarov Farxod
RAQAMLI JAMIYATDA INKLYUZIV TARAQQIYOTNING SOTSIOLOGIK DISKURSI…..48

7. Musurmanov Nodirbek
INSON KAPITALI VA IJTIMOIY RIVOJLANIŞ UYĞUNLIGI……56

8. Alimuxamedova Nodira
GLOBAL RAQAMLAŞUV DAVRIDA IJTIMOIY ONG RIVOJLANIŞINING XUSUSIYATLARI……65

9. Nematova Dilfuzaxon
JAMIYAT VA INSONLAR HAYOTIDA IJTIMOIY TARMOQLARNING AHAMIYATI……..71

10. Qosimov Vohid
DAVLAT XIZMATIDA HALOLLIK VA ADOLATNI TA’MINLAŞGA DOIR ŞARQ VA ĞARB MUTAFAKKIRLARI TA’LIMOTLARINING NAZARIY TAHLILI…….78

11. Husenov Sirojiddin
IJTIMOIY TADBIRKORLIKNING “HAR BIR OILA TADBIRKOR” HARAKATI BILAN UYĞUNLIGI……..88

12. Ixtiyarov Farxod
RAQAMLI JAMIYATDA IJTIMOIY BARQARORLIK VA KAFOLATLI XAVFSIZLIKNI TA’MINLAŞ IMKONIYATLARI…….93

ISSN: 2181-9556
www.tadqiqot.uz
ИЖТИМОИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ
ЖУРНАЛ СОЦИАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF SOCIAL STUDIES

Karimov Bobir,
Sotsiologiya fanlari doktori (DSc), professor
e-mail: b_karimov@umail

YANGI ÖZBEKISTON ŞAROITIDA YOŞLAR IJTIMOIY KAPITALINI RIVOJLANTIRIŞNING SOTSIOLOGIK XUSUSIYATLARI

http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.24133631

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada yoşlarda ijtimoiy kapitalning şakllaniş xususiyatlari, uning tarkibiy elementlari va jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy hamda institutsional rivojlanişidagi ahamiyati sotsiologik nuqtai nazardan tahlil qilingan. Ijtimoiy kapitalning nazariy asoslari Per Burdyo, Jeyms Koulman, Robert Patnem, Nan Lin va boşqa xorijiy olimlarning ilmiy qaraşlari asosida yoritilgan. Yoşlar ijtimoiy kapitalining birlaştiruvçi, boğlovçi va institutsional şakllari, ularning ta'lim, mehnat, fuqarolik işştiroki va ijtimoiy integratsiya jarayonlariga ta'siri oçib berilgan. Şuningdek, zamonaviy raqamli muhitda yoşlarning ijtimoiy aloqalari transformatsiyasi, onlayn hamjamiyatlar, axborot almaşinuvi va raqamli işonçning ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqot natijasida yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantirişning özaro işonç, ijtimoiy tarmoqlar oçiqligi, institutsional hamkorlik va fuqarolik faolligiga asoslangan konseptual yondaşuvi taklif etilgan.

Kalit sözlar: ijtimoiy kapital, yoşlar, ijtimoiy işonç, ijtimoiy tarmoqlar, ijtimoiy integratsiya, fuqarolik işştiroki, institutsional işonç, raqamli ijtimoiy kapital, jamoaviy hamkorlik.

Каримов Бобир,
Доктор социологических наук (DSc), профессор
e-mail: b_karimov@umail

СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОГО КАПИТАЛА МОЛОДЁЖИ В УСЛОВИЯХ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА

АННОТАЦИЯ

В статье с социологической точки зрения анализируются особенности формирования социального капитала молодежи, его структурные элементы и значение в социально-экономическом и институциональном развитии общества. Теоретические основы социального капитала раскрываются на основе научных подходов Пьера Бурдье, Джеймса Коулмана, Роберта Патнэма, Нан Лина и других зарубежных исследователей. Рассматриваются объединяющие, связывающие и институциональные формы социального капитала молодежи, их влияние на процессы образования, занятости, гражданского участия и социальной интеграции. Особое внимание уделяется трансформации социальных связей молодежи в цифровой среде, развитию онлайн-сообществ, информационного обмена и цифрового доверия. В результате исследования предложен концептуальный подход к развитию социального капитала молодежи, основанный на взаимном доверии, открытости социальных сетей, институциональном взаимодействии и гражданской активности.

Ключевые слова: социальный капитал, молодежь, социальное доверие, социальные сети, социальная интеграция, гражданское участие, институциональное доверие, цифровой социальный капитал, коллективное сотрудничество.

Bobir Karimov,
Doctor of Sociological Sciences (DSc), Professor
e-mail: b_karimov@umail

SOCIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE DEVELOPMENT OF YOUTH SOCIAL CAPITAL IN THE CONTEXT OF NEW UZBEKISTAN

ABSTRACT

This article examines the formation of youth social capital, its structural components and its significance for the socio-economic and institutional development of society from a sociological perspective. The theoretical foundations of social capital are explored through the scholarly approaches of Pierre Bourdieu, James Coleman, Robert Putnam, Nan Lin and other researchers. The article analyzes bonding, bridging and linking forms of youth social capital and their influence on education, employment, civic participation and social integration. Particular attention is paid to the transformation of young people's social relationships in the digital environment, the development of online communities, information exchange and digital trust. Based on the theoretical analysis, the article proposes a conceptual approach to developing youth social capital through mutual trust, open social networks, institutional cooperation and civic engagement.

Keywords: social capital, youth, social trust, social networks, social integration, civic participation, institutional trust, digital social capital, collective cooperation.

KIRIŞ

Globallaşuv, raqamli transformatsiya va ijtimoiy munosabatlarning institutsional özgarişi şaroitida yoşlarning jamiyat hayotidagi örni va ijtimoiy faolligini oşiriş masalasi zamonaviy sotsiologiyaning muhim tadqiqot yönalişlaridan biriga aylanmoqda. Bugungi kunda yoşlarning ijtimoiy taraqqiyotdagi iştiroki faqat ularning bilim darajasi, kasbiy malakasi va iqtisodiy imkoniyatlari bilan emas, balki mavjud ijtimoiy aloqalardan foydalaniş, özaro işonçli munosabatlar örnatiş, jamoaviy taşabbuslarda qatnaşiş va ijtimoiy institutlar bilan samarali hamkorlik qiliş qobiliyati bilan ham belgilanadi.

Şu nuqtai nazardan, ijtimoiy kapital yoşlarning şaxsiy va jamoaviy imkoniyatlarini röyobga çiqariş, ularning ijtimoiy mavqeini mustahkamlaş hamda jamiyatning ijtimoiy tuzilmalariga integratsiyalaşuvini ta’minlovçi muhim resurs sifatida namoyon böladi. Ijtimoiy kapitalning mavjudligi yoşlarga ta’lim, mehnat, tadbirkorlik, jamoatçilik iştiroki va kasbiy rivojlaniş sohalarida yangi imkoniyatlar yaratişga xizmat qiladi.

Ayniqsa, yoşlarning ijtimoiylaşuv jarayonida oila, ta’lim muassasalari, mahalla, tengdoşlar guruhlari, nodavlat taşkilotlar va raqamli hamjamiyatlar örtasidagi munosabatlar muhim ahamiyat kasb etadi. Uşbu ijtimoiy muhitlarda şakllanadigan işonç, özaro yordam, hamkorlik va mas’uliyat mexanizmlari yoşlarning ijtimoiy kapitalini belgilaydi.

Zamonaviy şaroitda mazkur masalaning dolzarbligi şundaki, yoşlarning ijtimoiy tarmoqlardagi aloqalari kengayib borayotgan bir vaqtda ularning haqiqiy ijtimoiy hamkorlikka jalb etilişi, institutsional işonçi va jamoaviy faolligi bir xil darajada rivojlanmasligi mumkin. Bu esa ijtimoiy aloqalarning miqdori bilan ularning sifati örtasidagi munosabatlarni sotsiologik jihatdan örganiş zaruratini yuzaga keltiradi.

Maqolaning maqsadi yoşlarda ijtimoiy kapitalning şakllaniş mexanizmlari, tarkibiy elementlari va jamiyat rivojlanişiga ta’sirini nazariy-sotsiologik jihatdan tahlil qiliş, şuningdek, uni rivojlantirişning asosiy yönalişlarini ilmiy asoslaşdan iborat.

Maqsaddan kelib çiqib, ijtimoiy kapitalning nazariy yondaşuvlarini tahlil qiliş, yoşlar ijtimoiy kapitalining tarkibiy va funksional xususiyatlarini aniqlaş, uning fuqarolik jamiyati va institutsional

munosabatlar bilan aloqadorligini oçib beriş hamda raqamli muhitdagi transformatsiyasini baholaş vazifalari belgilandi.

METODOLOGIYA

Ijtimoiy kapital nazariyasi zamonaviy sotsiologiyada ijtimoiy munosabatlar, işonç, hamkorlik va ijtimoiy resurslar örtasidagi boğliqlikni tuşuntiruvçi muhim ilmiy konsepsiya hisoblanadi. Uning nazariy asoslari bir qator olimlarning tadqiqotlarida turli yondaşuvlar asosida rivojlantirilgan.

Fransuz sotsiologi Per Burdyo ijtimoiy kapitalni şaxs yoki guruhning barqaror ijtimoiy munosabatlar tarmoğiga a'zoligi orqali ega böladigan real va potensial resurslari majmuasi sifatida izohlaydi [1]. Uning konsepsiyasida ijtimoiy kapital iqtisodiy va madaniy kapital bilan uzviy boğliq bölib, insonning ijtimoiy mavqei va imkoniyatlarini şakllantirişda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur yondaşuv yoşlarning oilaviy muhiti, ta'lim muassasalari, kasbiy hamjamiyatlar va ijtimoiy aloqalar orqali erişadigan imkoniyatlarini tahlil qiliş uçun metodologik asos bölib xizmat qiladi.

Amerikalik sotsiolog Jeyms Koulman ijtimoiy kapitalni insonlar örtasidagi munosabatlar tarkibida mavjud bölgan va muayyan harakatlarni amalga oşirişni yengillaştiradigan resurs sifatida talqin qiladi [2]. Olim uning şakllanişida özaro işonç, majburiyatlar, ijtimoiy me'yorlar, axborot kanallari va ijtimoiy tarmoqlarning ahamiyatini asoslab bergan. Koulmanning yondaşuvi, ayniqsa, yoşlarning ta'lim va tarbiya jarayonida ijtimoiy munosabatlar ta'sirini örganişda muhimdir.

Robert Patnem ijtimoiy kapitalni ijtimoiy tarmoqlar, özaro işonç va hamkorlik me'yorlari bilan boğliq holda tadqiq etgan. Uning fikriça, fuqarolar örtasidagi işonç va jamoaviy hamkorlikning rivojlanganligi jamoatçilik faolligi hamda demokratik institutlar samaradorligiga ijobiy ta'sir körsatadi [3; 4]. Uşbu konsepsiya yoşlarning volontyorlik, jamoat taşkilotlari, mahalla taşabbuslari va fuqarolik loyihalaridagi iştirokini tahlil qiliş imkonini beradi.

Nan Lin ijtimoiy kapitalni ijtimoiy tarmoqlarda joylaşgan resurslarga kiriş va ulardan maqsadli foydalaniş imkoniyati sifatida asoslaydi [6]. Bu yondaşuv yoşlarning ta'lim, kasbiy ösiş va mehnat bozoridagi imkoniyatlarini ijtimoiy aloqalar orqali kengaytiriş mexanizmlarini tuşuntirişda ahamiyatlidir.

Alexandro Portes esa ijtimoiy kapitalning ijobiy natijalari bilan bir qatorda uning salbiy oqibatlariga ham e'tibor qaratadi. Uning ta'kidlaşiça, guruh içidagi kuçli ijtimoiy aloqalar ba'zan taşqi guruhlarni çetlatiş, şaxsiy erkinlikni çeklaş va mavjud resurslardan foydalanişda tengsizlikni kuçaytirişga olib kelişi mumkin [7]. Bu holat yoşlar muhitida taniş-bilişçilik, yopiq ijtimoiy doiralar va imkoniyatlardan notekis foydalaniş muammolarini örganişda muhimdir.

Mark Vulkok va Dipa Narayan ijtimoiy kapitalni rivojlaniş jarayonlari bilan boğlab, uning ijtimoiy guruhlar içidagi munosabatlar, guruhlararo aloqalar va institutsional boğlanişlar orqali namoyon bölişini asoslaydilar [8].

Fransuz sotsiologi Pierre Bourdieu ijtimoiy kapitalni şaxsning ijtimoiy munosabatlar tizimiga mansubligi orqali şakllanadigan muhim resurs sifatida talqin etadi. Uning fikriça: «Ijtimoiy kapital – bu özaro tanişlik va e'tirofga asoslangan barqaror munosabatlar tarmoğiga egalik qiliş bilan boğliq real yoki potensial resurslar yiğindisidir» [9]. Mazkur nazariy yondaşuv Yangi Özbekiston şaroitida yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantirişning sotsiologik mohiyatini oçib berişda muhim ahamiyat kasb etadi. Xususan, yoşlarning oila, mahalla, ta'lim muassasalari, mehnat jamoalari va fuqarolik jamiyati institutlari bilan örnatgan ijtimoiy aloqalari ularning bilim oliş, kasbiy rivojlaniş, bandlik va ijtimoiy faollik imkoniyatlarini kengaytiruvçi muhim resurs hisoblanadi. Şu nuqtayi nazardan, yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantiriş nafaqat ularning ijtimoiy munosabatlar doirasini kengaytiriş, balki mavjud aloqalarni real ijtimoiy imkoniyatlar va resurslarga aylantiriş mexanizmlarini takomillaştirişni ham nazarda tutadi.

Amerikalik siyosatşunos va sotsiolog Robert D.Putnam ijtimoiy kapitalning şakllanişida ijtimoiy aloqalar, özaro işonç va hamkorlik me'yorlarining ahamiyatini alohida ta'kidlaydi. Uning ta'rifiga köra: «Ijtimoiy kapital şaxslar örtasidagi aloqalarni, ya'ni ijtimoiy tarmoqlarni hamda ulardan kelib çiqadigan özaro yordam va işonçlilik me'yorlarini anglatadi» [10]. Uşbu konsepsiya Yangi Özbekiston şaroitida yoşlarning ijtimoiy kapitalini rivojlantirişda özaro işonç, ijtimoiy birdamlik va fuqarolik faolligining örnini ilmiy jihatdan asoslaş imkonini beradi. Ayniqsa, yoşlarning mahalla hayotida, jamoat taşkilotlarida, volontyorlik harakatlarida va turli ijtimoiy loyihalarda iştirok

etişi ularning hamkorlik könikmalarini şakllantiriş, ijtimoiy mas'uliyatini oşiriş hamda jamiyatga mansublik hissini mustahkamlaşga xizmat qilişi mumkin. Bunda yoşlar ijtimoiy kapitalining rivojlanişi ularning şaxsiy manfaatlari bilan bir qatorda jamiyatning ijtimoiy integratsiyasi va barqaror taraqqiyotiga ham ijobiy ta'sir körsatadi.

Umumiy ilmiy xulosa: P.Burdyo va R.Patnamning nazariy qaraşlarini özaro uyğunlaştiriş yoşlar ijtimoiy kapitalini ikki muhim jihatdan – ijtimoiy aloqalar orqali resurslardan foydalaniş imkoniyati hamda özaro işonç va hamkorlikka asoslangan ijtimoiy munosabatlar tizimi sifatida tadqiq etiş imkonini beradi. Bu esa Yangi Özbekiston şaroitida yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantirişning institutsional, kommunikativ va qadriyaviy omillarini kompleks sotsiologik tahlil qiliş uçun nazariy-metodologik asos bölib xizmat qiladi.

Mazkur ilmiy yondaşuvlarni umumlaştiriş asosida yoşlar ijtimoiy kapitalini faqat şaxsiy tanişlar yoki ijtimoiy aloqalar yiğindisi sifatida emas, balki ta'lim, kasbiy rivojlaniş, jamoaviy hamkorlik va institutsional iştirokni ta'minlaydigan köp tarkibli ijtimoiy resurs sifatida baholaş mumkin.

Tadqiqotning metodologik asosini tizimli, institutsional, tarkibiy-funksional va qiyosiy-sotsiologik yondaşuvlar taşkil etadi. Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlarni nazariy tahlil qiliş, konseptual umumlaştiriş, qiyosiy tahlil va mantiqiy xulosalaş usullaridan foydalanildi.

Maqola nazariy-analitik xususiyatga ega bölib, unda yoşlar örtasida empirik sörovnoma ötkazilgani haqida da'vo qilinmaydi.

ASOSIY QISM

Yoşlar ijtimoiy kapitali ularning oila, tengdoşlar guruhi, ta'lim muassasalari, mahalla, kasbiy hamjamiyatlar, jamoat taşkilotlari va raqamli platformalar bilan örnatgan munosabatlari orqali şakllanadi. Uşbu munosabatlar yoşlarning ijtimoiy resurslardan foydalanişi, yangi imkoniyatlarga ega bölişi va jamiyatdagi mavqeini mustahkamlaşi uçun asos yaratadi.

Ijtimoiy kapitalning asosiy tarkibiy elementlarini özaro işonç, ijtimoiy tarmoqlar, hamkorlik me'yorlari, özaro majburiyatlar, axborot almaşinuvi va jamoaviy faoliyat taşkil etadi. Uşbu elementlarning özaro uyğunligi yoşlarning ijtimoiy muhitga moslaşuvi va jamiyat hayotida faol iştirok etişiga ta'sir körsatadi.

Yoşlar ijtimoiy kapitalining şakllanişini uçta asosiy darajada körib çiqiş mumkin.

Birinçi daraja – mikroijtimoiy muhit. Unda oila, qarindoşlar, döstlar va tengdoşlar guruhlari asosiy örin egallaydi. Mazkur muhitda işonç, hissiy qöllab-quvvatlaş, özaro yordam va ijtimoiy mansublik hissi şakllanadi.

Ikkinçi daraja – mezoijtimoiy muhit. U ta'lim muassasalari, mahalla, yoşlar taşkilotlari, kasbiy birlaşmalar va jamoatçilik loyihalarini qamrab oladi. Bu darajada yoşlarning ijtimoiy aloqalari kengayadi, turli guruhlar bilan hamkorlik qiliş tajribasi şakllanadi.

Uçinçi daraja – makroijtimoiy va institutsional muhit. Unda yoşlarning davlat organlari, ijtimoiy institutlar, mehnat bozori, fuqarolik jamiyati va raqamli platformalar bilan munosabatlari namoyon böladi.

Şu asosda yoşlar ijtimoiy kapitalining quyidagi şakllarini ajratiş mumkin:

Birlaştiruvçi ijtimoiy kapital – oila, yaqin döstlar va özaro yaqin munosabatdagi insonlar örtasidagi işonç va özaro yordamga asoslangan aloqalar.

Boğlovçi ijtimoiy kapital – turli ijtimoiy guruhlar, ta'lim muassasalari, kasbiy hamjamiyatlar va jamoat taşkilotlari örtasidagi gorizontal munosabatlar.

Institutsional boğlanişga asoslangan ijtimoiy kapital – yoşlar bilan davlat organlari, ta'lim muassasalari va boşqa rasmiy institutlar örtasidagi vertikal munosabatlar.

Uşbu tasnif yoşlarning ijtimoiy imkoniyatlari faqat yaqin munosabatlar doirasida emas, balki keng ijtimoiy va institutsional muhit bilan hamkorlik orqali rivojlanişini körsatadi.

Bunda birlaştiruvçi kapital yoşlarning ijtimoiy himoyalanganlik va mansublik hissini kuçaytirsa, boğlovçi kapital ularning yangi bilim, axborot va imkoniyatlarga erişişini ta'minlaydi. Institutsional kapital esa mavjud ijtimoiy resurslarni ta'lim, mehnat, tadbirkorlik va jamoatçilik faoliyatida amaliy natijaga aylantirişga kömaklaşadi.

Yoşlar ijtimoiy kapitali jamiyatda bir qator muhim ijtimoiy funksiyalarni bajaradi.

Birinçidan, axborot-kommunikativ funksiya. Ijtimoiy aloqalar orqali yoşlar ta'lim dasturlari, stipendiyalar, kasbiy tayyorgarlik, iş örinlari va tadbirkorlik imkoniyatlari töğrisida ma'lumot oladilar. Bu esa ularning ijtimoiy va kasbiy tanlovlarini kengaytirişga xizmat qiladi.

Ikkinçidan, integrativ funksiya. Ijtimoiy kapital yoşlarni turli ijtimoiy guruhlar va institutlar bilan boğlab, ularning jamiyat hayotiga qöşilişini osonlaştiradi. Ayniqsa, ijtimoiy himoyaga ehtiyojmand, ta'lim yoki mehnat faoliyatidan çetda qolgan yoşlarni ijtimoiy muhitga jalb qilişda uşbu funksiyaning ahamiyati yuqori.

Uçinçidan, hamkorlikni muvofiqlaştiriş funksiyasi. Yoşlarning umumiy maqsadlar asosida birlaşişi, jamoaviy taşabbuslarni amalga oşirişi va mavjud resurslarni safarbar etişi ijtimoiy kapitalning amaliy natijasini ifodalaydi.

Törtinçidan, iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytiriş funksiyasi. Ijtimoiy aloqalar yoşlarga iş topiş, kasbiy tajriba orttiriş, tadbirkorlik loyihalarini amalga oşiriş va yangi hamkorlar bilan munosabat örnatişda yordam beradi. Biroq bunday imkoniyatlar kasbiy bilim, malaka va teng raqobat şaroitlari bilan uyğunlaşgandagina barqaror natija beradi.

Beşinçidan, ijtimoiy mas'uliyat va fuqarolik faolligini rivojlantiriş funksiyasi. Jamoatçilik işlarida iştirok etiş, volontyorlik, ekologik taşabbuslar va mahalliy muammolarni hal qilişda qatnaşiş yoşlarda ijtimoiy mas'uliyat va umumiy manfaatlarga daxldorlik tuyğusini şakllantiradi.

Şunday qilib, yoşlar ijtimoiy kapitali ularning şaxsiy rivojlanişi bilan bir qatorda jamoaviy faoliyat va jamiyatning ijtimoiy barqarorligiga ham ta'sir körsatadi.

Özbekiston hududida yaşab ijod qilgan mutafakkirlar merosida ijtimoiy kapitalning muhim tarkibiy elementlari — özaro işonç, hamjihatlik, hamkorlik, ijtimoiy mas'uliyat, jamoaviy manfaat va insonlararo munosabatlar masalalari alohida örin egallaydi. Jumladan, Abu Nasr Forobiyning «Fozil odamlar şahri» asarida jamiyat taraqqiyoti insonlarning umumiy maqsad yölida birlaşişi, özaro yordam va hamkorlikka asoslangan munosabatlarni şakllantirişi bilan boğliq holda talqin etiladi. Forobiy qaraşlarida fozil jamiyatning barqarorligi faqat boşqaruv tizimi yoki moddiy resurslarga emas, balki insonlar örtasidagi ma'naviy birlik, işonç va ijtimoiy mas'uliyatga ham tayanadi. Bu yondaşuv zamonaviy sotsiologiyadagi ijtimoiy kapitalning jamiyat a'zolarini birlaştiruvçi va hamkorlik imkoniyatlarini kengaytiruvçi resurs sifatidagi mazmuni bilan uyğunlaşadi. Şu nuqtai nazardan, yoşlarda ijtimoiy kapitalni rivojlantiriş ularda umumiy manfaatlarni anglaş, jamoaviy faoliyatda iştirok etiş va ijtimoiy munosabatlarga mas'uliyat bilan yondaşiş könikmalarini şakllantirişni taqozo etadi.

Abu Rayhon Beruniyning ilmiy-ma'rifiy merosida insonlarning özaro munosabatlarida bağrikenglik, xolislik, bilimga hurmat va madaniyatlararo muloqot tamoyillari muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, «Hindiston» asarida turli xalqlarning urf-odatlari, e'tiqodlari va ijtimoiy hayotini qiyosiy örganiş orqali boşqa madaniyat vakillarini tuşuniş, ularning qadriyatlariga hurmat bilan munosabatda böliş zarurligi namoyon böladi. Bu qaraşlarni zamonaviy ijtimoiy kapital nazariyasidagi boğlovçi ijtimoiy kapital (bridging social capital) tuşunçasi bilan qiyosiy tahlil qiliş mumkin. Çunki mazkur kapital turli ijtimoiy, madaniy va etnik guruhlar örtasida işonç, muloqot va hamkorlik aloqalarini rivojlantirişni nazarda tutadi. Ibn Sinoning inson kamoloti, axloqiy tarbiya va jamoa bilan munosabatlar haqidagi qaraşlari ham şaxsning ijtimoiy muhit ta'sirida şakllanişini anglaşda muhim nazariy asos bölib xizmat qiladi. Uşbu mutafakkirlar merosi yoşlar ijtimoiy kapitalining mazmunini faqat şaxsiy taniş-bilişlar doirasi bilan çeklamasdan, balki bağrikenglik, özaro hurmat va turli ijtimoiy guruhlar bilan samarali munosabat örnatiş qobiliyati orqali baholaş zarurligini körsatadi.

Yoşlarning ijtimoiy kapitalini rivojlantirişda fuqarolik jamiyati institutlari alohida örin tutadi. Çunki ular yoşlarning taşabbuslarini amalga oşiriş, ijtimoiy muammolarni muhokama qiliş va jamoaviy loyihalarda iştirok etiş imkoniyatlarini kengaytiradi.

Fuqarolik jamiyati institutlari bilan özaro hamkorlik jarayonida yoşlar faqat ijtimoiy yordam oluvçi sub'ekt sifatida emas, balki ijtimoiy muammolarni aniqlaş va ularning yeçimini işlab çiqişda iştirok etuvçi faol ijtimoiy sub'ekt sifatida şakllanadi.

Bu jarayonda mahalla institutining ahamiyati katta. Mahalla yoşlarning ijtimoiy munosabatlarga kirişişi, jamoaviy taşabbuslarda iştirok etişi, ijtimoiy muammolarni aniqlaşi va mahalliy darajada hamkorlik aloqalarini örnatişi uçun muhim ijtimoiy maydon hisoblanadi.

Şuningdek, oliy ta’lim muassasalarida talabalar klublari, ilmiy jamiyatlar, volontyorlik harakatlari, startap markazlari va turli ijtimoiy loyihalarni rivojlantiriş yoşlarning boğlovçi ijtimoiy kapitalini mustahkamlaş imkonini beradi.

Yoşlarning davlat organlari va boşqa rasmiy institutlar bilan hamkorligi esa institutsional işonçni şakllantirişda muhim ahamiyatga ega. Bunday munosabatlarning samaradorligi institutlarning oçiqligi, hisobdorligi, murojaatlarga munosabati va yoşlar taşabbuslarini qöllab-quvvatlaş darajasiga boğliq.

Demak, yoşlar ijtimoiy kapitalining rivojlanişi fuqarolik jamiyati institutlarining mavjudligi bilangina emas, balki ularning yoşlar uçun oçiqligi, hamkorlik imkoniyatlari va amaliy natijadorligi bilan belgilanadi.

Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanişi yoşlarning ijtimoiy munosabatlarini şakllantiriş va saqlaş mexanizmlarini özgartirmoqda. Ijtimoiy tarmoqlar, messenjerlar, onlayn ta’lim platformalari va virtual hamjamiyatlar yoşlarning yangi ijtimoiy aloqalar örnatişi uçun keng imkoniyat yaratmoqda.

Manuel Kastelsning tarmoqli jamiyat konsepsiyasida zamonaviy ijtimoiy munosabatlarning axborot-kommunikatsiya tarmoqlari bilan çambarças boğliqligi asoslanadi [9]. Uşbu yondaşuv raqamli muhitda şakllanayotgan ijtimoiy aloqalarni tahlil qiliş uçun muhim nazariy asosdir.

Raqamli ijtimoiy kapital yoşlarning onlayn hamjamiyatlardagi iştiroki, axborot almaşinuvi, virtual hamkorlik va raqamli platformalar orqali şakllanadigan işonçli munosabatlarini qamrab oladi.

Masalan, talabalarning onlayn ta’lim guruhlarida bilim va tajriba almaşişi, yoş tadbirkorlarning raqamli platformalarda hamkorlik qilişi, volontyorlarning ijtimoiy tarmoqlar orqali jamoaviy tadbirlarni taşkil etişi raqamli ijtimoiy kapitalning amaliy körinişlaridir.

Biroq raqamli aloqalarning köpayişi har doim ham ijtimoiy kapitalning sifat jihatidan rivojlanganligini anglatmaydi. Onlayn muloqotning yuzakilaşuvi, notöğri axborot, axborot pufaklari, şaxsiy ma’lumotlar xavfsizligi va raqamli tengsizlik ijtimoiy işonçning zaiflaşişiga sabab bölişi mumkin.

Şu sababli raqamli ijtimoiy kapitalni faqat onlayn aloqalar soni bilan emas, balki ularning işonçliligi, mazmuni, özaro yordamga yönaltirilganligi va real ijtimoiy faoliyat bilan boğliqligi asosida baholaş lozim.

Yangi davr özbek ma’rifatparvarlari – Abdulla Avloniy, Mahmudxöja Behbudiy va Abdurauf Fitrat qaraşlarida jamiyat taraqqiyoti, avvalo, ma’rifatli, taşabbuskor va ijtimoiy mas’uliyatli avlodni tarbiyalaş bilan boğliq holda asoslanadi. Abdulla Avloniyning «Turkiy guliston yoxud axloq» asarida axloqiy fazilatlar, ta’lim-tarbiya, jamoat manfaati va insonning ijtimoiy burçi şaxs kamolotining muhim şartlari sifatida yoritilgan. Behbudiyning ma’rifatparvarlik faoliyatida ta’lim, matbuot va teatr jamiyatda ijtimoiy ongni özgartiriş, odamlarni umumiy maqsad atrofida birlaştiriş vositalari sifatida namoyon böladi. Fitratning oila, tarbiya va millat taraqqiyotiga oid qaraşlarida esa şaxsning ijtimoiy mas’uliyati, ma’naviy yetukligi va jamiyat oldidagi burçiga alohida e’tibor qaratilgan. Mazkur ğoyalarni bugungi kunda yoşlar ijtimoiy kapitalini şakllantirişning ma’rifiy, madaniy va fuqarolik asoslari sifatida talqin etiş mumkin. Xususan, ta’lim muassasalari, yoşlar taşkilotlari, mahalla va fuqarolik jamiyati institutlari örtasidagi hamkorlik aloqalari yoşlarning ijtimoiy tarmoqlarga kiriş imkoniyatlarini kengaytirib, ularda taşabbuskorlik, özaro işonç va jamoaviy mas’uliyatni rivojlantiradi.

Bugungi Özbekiston olimlarining ijtimoiy taraqqiyot, yoşlar sotsiologiyasi, fuqarolik jamiyati va ma’naviy-ma’rifiy jarayonlarga oid tadqiqotlarida ham ijtimoiy kapitalning ayrim muhim jihatlari ilmiy jihatdan yoritilgan. Jumladan, sotsiolog olimlar R.Ubaydullaeva va M.Bekmurodovning jamiyatdagi ijtimoiy jarayonlar, ijtimoiy munosabatlar, jamoatçilik fikri va şaxsning ijtimoiylaşuviga doir ilmiy yondaşuvlari yoşlar ijtimoiy kapitalini tahlil qiliş uçun metodologik ahamiyatga ega. Şuningdek, N.Jöraevning ma’naviy-ma’rifiy taraqqiyot va milliy özlikni anglaşga oid qaraşlari, A.Erkaevning ma’naviyat va qadriyatlar tizimiga doir tadqiqotlari yoşlarda işonç, hamjihatlik va ijtimoiy mas’uliyatni şakllantirişning ğoyaviy omillarini tuşunişga yordam beradi. Uşbu ilmiy yondaşuvlarni umumlaştirgan holda, Yangi Özbekiston şaroitida yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantirişni şaxslararo işonç, ijtimoiy tarmoqlar, fuqarolik iştiroki, institutsional hamkorlik va

özaro mas’uliyatning özaro ta’sirida keçadigan kompleks sotsiologik jarayon sifatida tadqiq etiş maqsadga muvofiq. Bunda mazkur maqolaning ilmiy yondaşuvi yoşlar ijtimoiy kapitalini faqat mavjud ijtimoiy aloqalar yiğindisi sifatida emas, balki ta’lim, mehnat, mahalla, raqamli muloqot va fuqarolik faolligi orqali şakllanadigan, şaxs va jamiyat taraqqiyotiga ta’sir körsatuvçi ijtimoiy resurs sifatida konseptuallaştirişdan iborat.

Yoşlar ijtimoiy kapitalining rivojlanişiga ta’sir körsatuvçi omillar bilan bir qatorda uning şakllanişini çeklovçi muammolar ham mavjud.

Birinçidan, ijtimoiy imkoniyatlardan foydalanişdagi tengsizlik. Barça yoşlar ham bir xil ijtimoiy tarmoqlar, kasbiy aloqalar va institutsional resurslardan foydalaniş imkoniyatiga ega emas. Bu esa ularning ta’lim, mehnat va ijtimoiy mobillik imkoniyatlarida farqlarni yuzaga keltirişi mumkin.

Ikkinçidan, ijtimoiy izolyatsiya. Ayrim yoşlarning jamoatçilik hayotiga yetarli darajada jalb qilinmasligi, ijtimoiy qöllab-quvvatlaşning çeklanganligi va jamoaviy faoliyatda iştirok etiş imkoniyatlarining kamligi ularning ijtimoiy kapitalini rivojlantirişga tösqinlik qiladi.

Uçinçidan, yopiq ijtimoiy guruhlar şakllanişi. Taniş-bilişçilik, faqat tor ijtimoiy doirada hamkorlik qiliş va taşqi guruhlar bilan aloqalarni çeklaş yoşlar örtasidagi imkoniyatlar tengsizligini kuçaytirişi mumkin.

Törtinçidan, institutsional işonçning yetarli emasligi. Yoşlarning öz taşabbuslari va murojaatlari natijasiz qolişiga nisbatan şakllanadigan tasavvurlar ularning rasmiy institutlar bilan hamkorlik qilişga bölgan qiziqişini pasaytirişi mumkin.

Beşinçidan, raqamli ijtimoiy munosabatlarning sifat muammolari. Raqamli platformalardagi axborot xavfsizligi, notöğri ma’lumotlar va virtual muloqotning yuzakilaşuvi işonçli ijtimoiy aloqalar şakllanişiga salbiy ta’sir körsatişi ehtimoli mavjud.

Yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantirişning quyidagi yönalişlarini taklif etiş mumkin:

1. Yoşlarning ta’lim muassasalari, mahalla va jamoat taşkilotlari faoliyatidagi bevosita iştirokini kengaytiriş.
2. Turli ijtimoiy guruhlarga mansub yoşlar örtasida hamkorlik loyihalari va özaro tajriba almaşiş mexanizmlarini rivojlantiriş.
3. Yoşlarning kasbiy va ta’limiy ijtimoiy tarmoqlarini şakllantiriş, ularni mehnat bozori va tadbirkorlik sub’ektlari bilan boğlaş.
4. Yoşlar taşabbuslarini qöllab-quvvatlaşda davlat va jamoat institutlarining oçiqligi hamda hisobdorligini kuçaytiriş.
5. Raqamli savodxonlik, axborotni tanqidiy baholaş va onlayn hamkorlik madaniyatini rivojlantiriş.
6. Ijtimoiy himoyaga ehtiyojmand va ijtimoiy izolyatsiya xavfi mavjud yoşlarni jamoaviy faoliyatga jalb qiliş.

Mazkur yönalişlarning özaro muvofiqlaştirilişi yoşlarning ijtimoiy aloqalarini kengaytiriş bilan birga ularning sifatini, işonçliligini va amaliy samaradorligini oşirişga xizmat qiladi.

XULOSA

Olib borilgan nazariy-sotsiologik tahlillar asosida yoşlar ijtimoiy kapitali jamiyatning ijtimoiy tuzilişi, institutsional munosabatlari va jamoaviy hamkorlik mexanizmlari bilan uzviy boğliq bölgan köp tarkibli ijtimoiy resurs ekanligi aniqlandi.

Birinçidan, yoşlar ijtimoiy kapitalining şakllanişi oila, ta’lim muassasalari, mahalla, tengdoşlar guruhlari, jamoat taşkilotlari va raqamli hamjamiyatlarning özaro ta’siri asosida keçadi. Uşbu muhitlarning hamkorligi yoşlarning ijtimoiy imkoniyatlarini kengaytiriş va jamiyatga integratsiyalaşuvini ta’minlaşda muhim ahamiyatga ega.

Ikkinçidan, yoşlar ijtimoiy kapitali birlaştiruvçi, boğlovçi va institutsional şakllarning özaro uyğunligi orqali namoyon böladi. Ularning birgalikda rivojlanişi yoşlarning yaqin ijtimoiy muhitdan keng jamoatçilik va rasmiy institutlar bilan hamkorlikka ötişi uçun imkoniyat yaratadi.

Uçinçidan, ijtimoiy kapital yoşlarning ta’lim va kasbiy rivojlanişi, mehnat bozoriga integratsiyalaşuvi, fuqarolik faolligi va jamoaviy mas’uliyatini kuçaytirişga xizmat qiladi. Şu bois uni

yoşlarning ijtimoiy mobilligi va jamiyatdagi faol iştirokini ta’minlovçi muhim resurs sifatida baholaş mumkin.

Törtinçidan, raqamli texnologiyalar yoşlar ijtimoiy kapitalining şakllaniş mexanizmlarini özgartirib, yangi aloqalar va hamkorlik imkoniyatlarini yaratmoqda. Biroq raqamli aloqalarning ijtimoiy kapitalga aylanişi ularning işonçliligi, mazmuni va real ijtimoiy faoliyat bilan boğliqligiga bevosita boğliq.

Beşinçidan, ijtimoiy kapitalning ijobiy ta’siri uning miqdori bilan emas, balki ijtimoiy munosabatlarning sifati, oçiqligi, inklyuzivligi va adolatliligi bilan belgilanadi. Yopiq guruhlar, taniş-bilişçilik va ijtimoiy imkoniyatlardan tengsiz foydalaniş ijtimoiy kapitalning salbiy oqibatlarini keltirib çiqarişi mumkin.

Yoşlar ijtimoiy kapitalini rivojlantirişning asosiy şarti şaxsiy aloqalarni kengaytiriş bilangina çeklanmasdan, ularni jamoaviy hamkorlik, institutsional işonç va fuqarolik mas’uliyatiga asoslangan samarali ijtimoiy munosabatlarga aylantirişdan iborat.

Adabiyotlar / Литература / References:

1. Bourdieu P. The Forms of Capital // Richardson J. G. (Ed.). Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. – New York: Greenwood Press, 1986. – P. 241-258.
2. Coleman J. S. Social Capital in the Creation of Human Capital // American Journal of Sociology. – 1988. – Vol. 94. – Supplement. – P. S95–S120.
3. Putnam R. D. Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy. – Princeton: Princeton University Press, 1993.
4. Putnam R. D. Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community. – New York: Simon & Schuster, 2000.
5. Fukuyama F. Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity. – New York: Free Press, 1995.
6. Lin N. Social Capital: A Theory of Social Structure and Action. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
7. Portes A. Social Capital: Its Origins and Applications in Modern Sociology // Annual Review of Sociology. – 1998. – Vol. 24. – P. 1–24.
8. Woolcock M., Narayan D. Social Capital: Implications for Development Theory, Research, and Policy // The World Bank Research Observer. – 2000. – Vol. 15. – No. 2. – P. 225-249.
9. Bourdieu P. The Forms of Capital. 1986. – P. 248.
10. Putnam R.D. Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community. New York: Simon & Schuster, 2000. – P. 19.
11. Castells M. The Rise of the Network Society. – 2nd ed. – Oxford: Wiley-Blackwell, 2010.

ISSN 2181-9556

Doi Journal 10.26739/2181-9556

ИЖТИМОИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ СОЦИАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

JOURNAL OF SOCIAL STUDIES

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000